

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2018

Hultsfreds kommun

*Caroline Liljebjörn
Certifierad kommunal
revisor*

*Elin Freeman
Revisionskonsult*

23 oktober 2018

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.3.	Revisionskriterier	3
2.4.	Avgränsning och metod.....	3
3.	Iakttagelser och bedömningar	5
3.1.	Lagens krav och god redovisningssed	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Bedömning.....	6
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	8
3.2.1.	Iakttagelser	8
3.2.2.	Bedömning.....	9

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2018-01-01 – 2018-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2018.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt med undantag för redovisningen av ersättning för etablering och introduktion av nyanlända samt de extra statsbidrag som betalats år 2015-2016. Avvikelsen innebär att periodens resultat är 10,0 mnkr för lågt.

Enligt god redovisningssed ska ersättning från Migrationsverket för etablering och introduktion av nyanlända intäktsredovisas vid utbetalning eller periodiseras linjärt under utbetalningstiden som är 24 månader.

De extra statsbidrag som beviljats kommunen år 2015-2016 har utbetalats inom ramen för det generella statsbidraget vilket innebär att de, enligt god redovisningsprincip, ska intäktsföras i takt med utbetalningen.¹

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2018. Resultatfelet ovan påverkar inte bedömningen.

- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2018. Enligt prognosen uppnås två av tre finansiella mål. Målet avseende årets resultat bedöms inte att uppnås. Prognosen för årets resultat 6,2 mnkr avviker från det finansiella målet med -2,9 mnkr. Vi bedömer att prognosen och därmed den prognostiserade måluppfyllelsen påverkas av att intäkter kopplade till migration inte redovisas enligt god redovisningssed, se ovan.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens åiterrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2018.

¹ RKR 18 Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar samt information Redovisning av statsbidrag

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommuner är skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början och i revisorernas uppgift ingår att granska kommunens delårsrapport.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

2.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL), kap 12
- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

2.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten avgränsas till följande:

- översiktlig granskning av det siffermässiga bokslutet per 2018-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,

- hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisions-sed i övrigt har.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och controller.

3. Iakttagelser och bedömningar

3.1. Lagens krav och god redovisningssed

3.1.1. Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti, vilket är inom den tid som lagen om kommunal redovisning stadgar². Resultatet för perioden uppgår till 27,9 mnkr (38,9 mnkr).

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultat- och balansräkning. Resultatet i den sammanställda redovisningen uppgår till 12,4 mnkr (40,6 mnkr).

Översiktlig förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättas. Upplysningar lämnas om befolkningsutveckling och personal. Inom ramen för kommunstyrelsens och nämndernas beskrivningar lämnas information om viktiga händelser som påverkat verksamheten.

Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet beskrivs i ett särskilt avsnitt.

I förvaltningsberättelsen beskrivs kommunens investeringsverksamhet. Investeringsbudgeten uppgår efter överföring av kvarstående budget från 2017 till 161,7 mnkr. Periodens nettoinvesteringar uppgår till 36,3 mnkr per 31 augusti 2018 och enligt prognosen beräknas investeringarna uppgå till 74,1 mnkr. De största investeringsprojekten är "Åtgärdsprogram VA", 21,9 mnkr, samt ombyggnationen av biblioteket till arbetsförmedlingen, 5,2 mnkr.

Prognosen medför att budgeterade investeringar uppgående till 87,6 inte kommer att genomföras under år 2018. Det största projektet ny förskola i Hultsfred inklusive kök, är budgeterat till 48,9 mnkr.

Under perioden har de tre särskilda boendena Hemgården, Lindgården och Ekliden sålts till föreningen Khf Hultsfred Trygga Hem för totalt 56 mnkr.

Det görs en redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Det prognostiserade resultatet uppgår till 6,2 mnkr vilket är 3,1 mnkr sämre än budgeterat. Nämndernas nettokostnader avviker med totalt -9,9 mnkr jämfört med budget. Barn- och utbildningsnämnden prognostiserar ett underskott med -3,2 mnkr vilket främst härrör från grundskolan, gymnasiet och SFI. Förskolan förväntas visa överskott med 7,2 mnkr. Socialnämnden beräknar att överskrida budget med -6,2 mnkr varav största delen avser äldreomsorgen. Orsaker till avvikelserna beskrivs i delårsrapporten.

² Lagen om Kommunal redovisning kap 9 § 1

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas. I och med årets prognostiserade resultat förväntas kommunen redovisa en ekonomi i balans för år 2018.

Upplysningar om vilka bolag som ingår i den kommunala koncernen lämnas. Under perioden har bolaget Additivt Teknikcenter i Hultsfred AB startats. Företaget ägs till 50,25 % av Hultsfreds kommunala teknik aktiebolag (HKLAB) och till 49,75 % av samarbetspartners inom näringslivet.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkningar samt noter. Räkenskaperna omfattar periodens utfall samt jämförelsetal i enlighet med gällande rekommendation. Sammanställda räkenskaper ställs upp jämte kommunens och omfattar de bolag som ska ingå.

Vid granskningen av periodens resultaträkning för kommunen har följande väsentliga avvikelser noterats:

- Ersättning från Migrationsverket för etablering och introduktion av nyanlända har balanserats som skuldpost, vilket medför för lågt redovisade intäkter med 21,4 mnkr.
- Det tillfälliga statsbidraget som utbetalades i december 2015³ och avsåg år 2015-2016 har intäktsförts under perioden, vilket medför för högt redovisade intäkter med 11,4 mnkr.

Totalt innebär avvikelserna mot god redovisningssed att periodens resultat är 10,0 mnkr för lågt. Felen bedöms som materiella och påverkar periodens resultat i väsentlig omfattning.

Vid granskning av periodens balansräkning för kommunen har följande väsentliga avvikelser noterats:

Som vi påtalade i samband med granskning av årsredovisningen 2016 är kortfristiga skulder för högt redovisade och eget kapital för lågt redovisat på grund av de avvikelser mot god redovisningssed som beskrivits ovan. Ackumulerat uppgår avvikelserna per 31 augusti 2018 till 160,0 mnkr.

Vissa andra upplysningar

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges i ett eget avsnitt i delårsrapporten. Principerna är desamma som vid föregående års årsbokslut. Förändringen av väsentliga ansvarsförbindelser som pensionsförpliktelsen och borgensförbindelser framgår av förvaltningsberättelsen. Borgensförbindelsen har ökat med 76,0 mnkr jämfört med 31 december varav 60 mnkr till föreningen Khf Hultsfred Trygga Hem, 6 mnkr till bolaget Additivt teknikcenter i Hultsfred AB samt 17,2 mnkr ytterligare till AB Hultsfred Bostäder.

3.1.2. Bedömning

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt med undantag för redovisningen av ersättning för etablering och introduktion av nyanlända samt de extra statsbidrag som betalats år 2015-2016. Avvikelsen innebär att periodens resultat är 10,0 mnkr för lågt.

³ Tillfälligt stöd till kommuner och landsting, prop. 2015/16:47 Extra ändringsbudget för 2015

Enligt god redovisningssed ska ersättning från Migrationsverket för etablering och introduktion av nyanlända intäktsredovisas vid utbetalning eller periodiseras linjärt under utbetalningstiden som är 24 månader.

De extra statsbidrag som beviljats kommunen år 2015-2016 har utbetalats inom ramen för det generella statsbidraget vilket innebär att de, enligt god redovisningsprincip, ska intäktsföras i takt med utbetalningen.⁴

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2018. Resultatfelet ovan påverkar inte bedömningen.

⁴ RKR 18 Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar samt information Redovisning av statsbidrag

3.2. God ekonomisk hushållning

Utifrån en vision och värdegrund anger kommunfullmäktige strategiska mål i fyra olika perspektiv:

- **Ekonomi**
Ekonomi i balans
- **Invånare och brukare**
God kommunal service i en trygg och säker kommun
- **Verksamhet och medarbetare**
Ordning och reda – Attraktiv arbetsgivare
- **Utveckling**
Lite bättre varje dag – Hållbart samhälle

Respektive nämnd har brutit ner de övergripande målen och därefter till verksamhets- och enhetsmål. För varje mål fastställs nyckeltal som används för att mäta grad av måluppfyllelse.

Enligt styrmodellen ska uppföljning av målen ske två gånger om året på alla nivåer.

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2018.

Finansiella mål i budget 2018	Utfall enligt prognos	Måluppfyllelse, kommunstyrelsens bedömning
Årets resultat ska vara minst 9,3 mnkr.	Årets resultat enligt prognosen uppgår till 6,2 mnkr.	<i>Målet bedöms inte uppnås.</i>
Långfristiga skulder ska högst uppgå till 365,8 mnkr.	Långfristiga skulder beräknas uppgå till 183,8 mnkr vid årets slut.	<i>Målet bedöms uppnås.</i>
Soliditeten ska vara lägst 26,0 %.	Soliditeten beräknas uppgå till 28,0 %.	<i>Målet bedöms uppnås.</i>

Enligt prognosen uppfylls två av tre finansiella mål.

Mål för verksamheten

I delårsrapporten kommenterar kommunstyrelsens avdelningar och nämnderna en prognos av måluppfyllelsen mer eller mindre utförligt.

Inom **kommunstyrelsens** verksamhetsområde görs en varierad bedömning avseende måluppfyllelsen per 31 december 2018. Överförmyndarverksamheten och räddningstjänsten bedömer inte kunna uppnå en budget i balans. För övrigt görs bedömningen att de flesta mål kommer att uppnås.

Enligt **barn- och utbildningsnämndens** prognos nås inte målen för en ekonomi i balans. Övriga mål bedöms inte.

Miljö- och byggnadsnämnden Hultsfred-Vimmerby prognostiserar att uppnå en ekonomi i balans. Undersökningen Insikt mäts löpande och visar bättre omdöme för samtliga delar och myndighetsområden jämfört med samma period år 2017. Kommunen förbättrar sin placering i Miljöaktuelltts hållbarhetsranking, vilket innebär att målet gott och väl är uppnått.

Socialnämnden bedömer att de inte kommer att uppnå en ekonomi i balans.

Inom området "Invånare och brukare" finns det inte några aktuella brukarundersökningar.

Inom "Verksamhet och medarbetare" bedöms målen utifrån medarbetarenkäten, vilken genomförs under hösten. Målet om stolthet och delaktighet bedöms uppnås för ett par av de tre förvaltningsgrenarna. Målen som avser god arbetsmiljö bedöms vara svårare att nå.

3.2.2. Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2018. Enligt prognosen uppnås två av tre finansiella mål. Målet avseende årets resultat bedöms inte att uppnås. Prognosen för årets resultat 6,2 mnkr avviker från det finansiella målet med -2,9 mnkr. Vi bedömer att prognosen och därmed den prognostiserade måluppfyllelsen påverkas av att intäkter kopplade till migration inte redovisas enligt god redovisningssed, se ovan.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens åiterrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2018.

2018-10-23

Caroline Liljebjörn

Caroline Liljebjörn
Uppdragsledare/Projektledare